

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (kilencedik tanács)

2016. november 10.*

„Előzetes döntéshozatal — 2004/18/EK irányelv — 45. cikk — EUMSZ 49. cikk és EUMSZ 56. cikk —
Közbeszerzési szerződések — Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra
irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásából történő kizárás feltételei —
Társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségek — Egységes járulékfizetési megfelelőségi okirat —
Szabálytalanságok orvoslása”

A C-199/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Consiglio di Stato (Államtanács, Olaszország) a Bírósághoz 2015. április 29-én érkezett, 2015. február 3-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Ciclat Soc. coop.**

és

a **Consip SpA,**

az **Autorità per la Vigilanza sui Contratti Pubblici di lavori, servizi e forniture**

között,

az **Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (INAIL),**

a **Team Service SCARL**, az ATI-Snam Lazio Sud Srl és az Ati-Linda Srl megbízottjának minőségében,

a **Consorzio Servizi Integrati** részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (kilencedik tanács),

tagjai: C. Vajda tanácselnökként eljáró bíró (előadó), K. Jürimäe és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Ciclat Soc. coop. képviselőjében S. Sticchi Damiani avvocato,

* Az eljárás nyelve: olasz.

- a Consip SpA képviseletében A. Clarizia avvocato,
- az Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (INAIL) képviseletében L. Frascóna és G. Catalano avvocati,
- a Consorzio Servizi Integrati képviseletében G. Viglione avvocato,
- az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítői: S. Varone és C. Colelli avvocati dello Stato,
- az Európai Bizottság képviseletében G. Gattinara és A. Tokár, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 134., 114. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 132. o.) 45. cikkének, valamint az EUMSZ 49. cikk és az EUMSZ 56. cikk értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Ciclat Soc. coop. (a továbbiakban: Ciclat), valamint a Consip SpA és az Autorità per la vigilanza sui contratti pubblici di lavori, servizi e forniture (az építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződéseket felügyelő hatóság) között közigazgatási szervek ingatlanjainak, oktatási intézményeinek és képzési központjainak takarítására és más karbantartási szolgáltatásokra irányuló közbeszerzési eljárás tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 Az 2004/18 irányelv (2) preambulumbekkezdése kimondja:

„A tagállamokban az állam, a területi és a települési önkormányzatok, valamint a közjogi intézmények nevében kötött szerződések odaítélése során tiszteletben kell tartani a Szerződés elveit, és különösen az áruk szabad mozgásának, a letelepedés szabadságának, valamint a szolgáltatásnyújtás szabadságának az elvét, továbbá az ezekből levezethető olyan elveket, mint az egyenlő bánásmód, a megkülönböztetésmentesség, a kölcsönös elismerés, az arányosság és az átláthatóság elve. A bizonyos értéket meghaladó közbeszerzési szerződések esetében azonban tanácsos rendelkezéseket hozni az ilyen szerződések odaítélésére vonatkozó nemzeti eljárások közösségi összehangolására vonatkozóan, amely rendelkezéseknek az említett elveken kell alapulniuk annak érdekében, hogy érvényesülésüket biztosítsák, valamint, hogy a közbeszerzések verseny előtti megnyitását garantálják. Ezeket az összehangoló rendelkezéseket ezért az előbb említett szabályokkal és elvekkel, valamint a Szerződés egyéb szabályaival összhangban kell értelmezni.”

- 4 A 2004/18 irányelv 45. cikke a részvételre jelentkező, illetve az ajánlattevő személyes helyzetére vonatkozó minőségi kiválasztási kritériumokat határozza meg. Ennek a cikknek a (2) és (3) bekezdése előírja:

„(2) A közbeszerzési eljárásban való részvételből kizárható minden gazdasági szereplő, aki, illetve amely:

[...]

- e) a letelepedése szerinti ország, illetve az ajánlatkérő szerv székhelye szerinti ország jogi rendelkezései szerint nem tett eleget a társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségeinek;

[...]

E bekezdés végrehajtási feltételeit nemzeti jogukkal összhangban és a közösségi jog figyelembevételével a tagállamok határozzák meg.

(3) Az ajánlatkérő szerv a következőket fogadja el elegendő bizonyítéknak arra nézve, hogy a gazdasági szereplő tekintetében az (1) bekezdésben, illetve a (2) bekezdés a), b), c), e) és f) pontjában említett esetek egyike sem áll fenn:

- a) [...]

- b) a (2) bekezdés e) és f) pontja vonatkozásában az érintett tagállam illetékes hatósága által kibocsátott hatósági bizonyítvány.

[...]”

- 5 A 2004/18 irányelv 51. cikke értelmében:

„Az ajánlatkérő szerv felhívhatja a gazdasági szereplőket arra, hogy egészítsék ki vagy pontosítsák a 45–50. cikk szerint benyújtott igazolásokat és iratokat.”

- 6 A közbeszerzésről és a 2004/18 irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és a tanácsi irányelv (HL 2014. L 94., 65. o.) 93. cikke kimondja:

„Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.”

Az olasz jog

- 7 A 2011. május 13-i 70. sz. rendelet törvénnyel (a GURI 2011. május 13-i 110. száma, 1. o.) módosított, a 2011. július 12-i 106. törvénnyel (a GURI 2011. július 12-i 160. száma, 1. o.) törvénnyé alakított, a 2004/17/EK és 2004/18/EK alkalmazásában az építési beruházásra, a szolgáltatásnyújtásra és az árubeszerzésre irányuló közbeszerzési szerződéseket szabályozó törvénykönyvről szóló, 2006. április 12-i 163. sz. törvényerejű rendelet (decreto legislativo n. 163 – Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE; a GURI 2006. május 2-i 100. számának rendes melléklete; a továbbiakban: 163/2006. sz. törvényerejű rendelet) szabályozza, összességében, Olaszországban az építési beruházásra, a szolgáltatásnyújtásra és az árubeszerzésre irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásait.

- 8 A 163/2006. sz. törvényerejű rendelet II. része tartalmazza a 38. cikket, amely az építési beruházásra, a szolgáltatásnyújtásra és az árubeszerzésre irányuló közbeszerzési szerződések és koncessziók odaítélési eljárásaiban való részvétel általános feltételeit rögzíti. E rendelet 38. cikke (1) bekezdésének i. pontja ekként rendelkezik:

„(1) Az építési beruházásra, a szolgáltatásnyújtásra és az árubeszerzésre irányuló közbeszerzési szerződések és koncessziók odaítélési eljárásaiban való részvételből ki kell zárni, alvállalkozóként sem vehetnek részt ilyen szerződések odaítélésében, és az e szerződésekre vonatkozó szerződések sem ítéltetők oda a következő személyeknek:

[...]

i. akik, illetve amelyek jogerősen megállapított, súlyos kötelezettségszegést követtek el az olasz, vagy a letelepedésük szerinti ország társadalombiztosítási járulékfizetésre vonatkozó jogszabályai vonatkozásában”.

- 9 A 163/2006. sz. törvényerejű rendelet 38. cikkének (2), (4) és (5) bekezdése szerint:

„(2) A részvételre jelentkező vagy az ajánlattevő a dokumentációra vonatkozó törvényi és rendeleti rendelkezések egységes szövege előírásainak megfelelően, a 2000. december 28-i 445. sz. köztársasági elnöki rendelet szerinti, helyettesítő nyilatkozat benyújtásával tanúsítja, hogy eleget tesz az előírt követelményeknek, amely nyilatkozatban feltünteti a vele szemben meghozott valamennyi büntető ítéletet, köztük azokat, amelyek esetében mentesült a bűnügyi nyilvántartásba vétel alól.

[...] Az (1) bekezdés i. pontjának alkalmazásában súlyosnak minősül az a kötelezettségszegés, amely akadályát képezi az egységes járulékfizetési megfelelőségi okirat (documento unico di regolarità contributiva [...]) kiadásának.

(4) A jelen cikkben szereplő kizárási okok vizsgálata érdekében az ajánlatkérő szerv szükség esetén köteles felhívni a nem Olaszországban letelepedett részvételre jelentkezőket, illetve ajánlattevőket arra, hogy nyújtsák be az előírt tanúsító okmányt, és egyébiránt az illetékes hatóságok együttműködését is kérhetik.

(5) Ha az Európai Unió érintett tagállama nem bocsát ki ilyen típusú okmányt vagy igazolást, elegendő bizonyítéknak minősül az érintett személy által a származása vagy az szerinti ország illetékes bírósága vagy közigazgatási szerve, közjegyzője vagy minősített szakmai szervezete előtt eskü alatt tett nyilatkozat, illetve azokban a tagállamokban, amelyekben az eskü alatt tett nyilatkozat jogintézménye nem ismert, a nyilatkozat.”

- 10 Az egységes járulékfizetési megfelelőségi okirat (a továbbiakban: DURC) kiadásának akadályát képező kötelezettségszegéseket az egységes járulékfizetési megfelelőségi okirat szabályozásáról szóló, 2007. október 24-i munkaügyi és társadalombiztosítási miniszteri rendelet (decreto del ministero del lavoro e della previdenza sociale – che disciplina il documento unico di regolarità contributiva; a GURI 2007. november 30-i 279. száma, 11. o.) szabályozza.

- 11 E miniszteri rendelet 8. cikkének (3) bekezdése szerint:

„A kizárólag a közbeszerzési eljárásban való részvételhez szükséges DURC kiállításának nem akadály a fizetendő és a befizetett összegek közötti nem számottevő eltérés az egyes társadalombiztosítási intézetek és építőipari társapénztárak tekintetében. Nem tekintendő számottevőnek a fizetendő és a befizetett összegek közötti, az egyes fizetési vagy járulékfizetési időszakok tekintetében 5%-ot meg nem haladó eltérés, illetve a 100,00 eurónál alacsonyabb eltérés, fenntartva az említett összegnek a DURC kiállítását követő harminc napon belül történő megfizetésére vonatkozó kötelezettséget.”

- 12 A vállalkozás részére kiállított DURC három hónapig érvényes.
- 13 Az említett miniszteri rendelet 7. cikkének (3) bekezdése előírja továbbá, hogy amennyiben a járulékfizetés megfelelőségének követelményei nem teljesülnek, az érintett szervek „felhívják az érintett felet, hogy helyzetét legkésőbb tizenöt napon belül rendezze”. A nemzeti ítélkezési gyakorlat pontosította azonban, hogy a rendezésre történő felhívás nem alkalmazható az ajánlatkérő által igényelt DURC esetében.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 14 Az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* 2012. július 14-én közzétett hirdetménnyel a Consip közigazgatási szervek ingatlanjai, mindenféle típusú és szintű oktatási intézményei, valamint képzési központjai illő megjelenésének és funkciójának fenntartására irányuló takarítási szolgáltatások és egyéb szolgáltatások odaítélésére irányuló közbeszerzési eljárást indított. E 13 részre osztott közbeszerzési eljárásban önálló ajánlat benyújtásával lehetett részt venni. A Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, hogy az ajánlatok benyújtásának határidejeként 2012. szeptember 26-át írták elő.
- 15 A hirdetmény minden ajánlattevőt kifejezetten kötelezett arra, hogy kizárás terhe mellett nyilatkozzon arról, hogy megfelel a 163/2006. sz. törvényerejű rendelet 38. cikkében a közbeszerzési eljárásban való részvételhez előírt általános feltételeknek.
- 16 A termelészövetkezetek társulásaiból kialakított konzorcium, a Ciclat a 7. rész vonatkozásában nyújtott be ajánlatot, amely ajánlati felhívás alapösszege 91 200 000 eurót tett ki, és a 12. rész vonatkozásában, amely ajánlati felhívás alapösszege 89 800 000 euró volt, amely a 7. rész tekintetében 912 000 eurót kitevő, a 12. rész tekintetében pedig 898 000 eurót kitevő ideiglenes biztosítékként szolgált.
- 17 Mivel a Ciclat konzorciumként felsorolta ajánlatában a szolgáltatást nyújtó társulásokat arra az esetre, ha odaítéli számára a szerződést, és e társulások között megemlítette az Ancora Soc. coop. arl-t. 2012. szeptember 10-én az utóbbi a 163/2006. sz. törvényerejű rendelet 38. cikkének vonatkozó rendelkezésére alapítva úgy nyilatkozott, hogy „nem követett el súlyos vagy a DURC kiadását akadályozó kötelezettségszegést a társadalombiztosítási járulékfizetésre vonatkozó [...] jogszabályok vonatkozásában”.
- 18 A közbeszerzési eljárás eredményeként a Ciclatot az előminősítés során a 7. rész vonatkozásában az első, a 12. rész vonatkozásában pedig a második helyre sorolták.
- 19 2013. június 12-én a Consip kérelmére az alkalmazás ellenőrzésének keretében az Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (INAIL) [országos munkahelyi balesetbiztosítási intézet] igazolást adott ki, amelyben megállapította, hogy a 2012. szeptember 10-én tett nyilatkozata időpontjában az Ancora nem tett eleget a társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségének, mivel e társaság az önbevallás keretében elmulasztotta 2012. augusztus 16-ig megfizetni e járulék 33 148, 28 euró összegű harmadik részletét. E harmadik részlet a negyedik és utolsó részlettel együtt 2012. december 5-én került megfizetésre, azaz az említett ellenőrzéseket, és az ajánlati felhívás eredményének közzétételét megelőzően.
- 20 Mivel a Consip ezt követően úgy határozott, hogy a Ciclatot kizárja a közbeszerzési eljárásból, az utóbbi keresetet indított a Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazio tartomány közigazgatási bírósága, Olaszország) előtt e kizáró intézkedéssel és az ideiglenes biztosítékok érvényesítésére irányuló további intézkedésekkel szemben. Az említett bíróság elutasította a keresetet.
- 21 A Ciclat e határozattal szemben fellebbezést nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz. Úgy érvel, hogy az „önbevallás” alapján fizetendő járulék egy részlete előírt határidőben történő megfizetésének elmulasztása nem minősíthető „jogerősen megállapított, súlyos kötelezettségszegésnek”, figyelembe

véve többek között a járuléknak, annak negyedik és utolsó részletével spontán módon történő megfizetését. Jelezte továbbá, hogy az INAIL nem teljesítette a 2007. október 24-i miniszteri rendelet 7. cikkéből eredő, a szabálytalanságok bejelentésére irányuló köztelezettségét, amennyiben e kötelezettség az ajánlatkérő által meghatározott ellenőrzés során a DURC hivatalból történő igénylése esetén is alkalmazandó.

- 22 A Consiglio di Stato (Államtanács, Olaszország) kétségeit fejezi ki a szóban forgó olasz szabályok érvényessége tekintetében. Álláspontja szerint azok sérthetik az uniós jogot, és különösen a 2004/18 irányelv 45. cikkét, valamint az EUMSZ 49. cikket és az EUMSZ 56. cikket.
- 23 E körülményekre tekintettel a Consiglio di Stato (Államtanács) felfüggesztette az eljárást, és a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„Ellentétes-e a 2004/18 irányelvnek az észszerűség elve fényében is értelmezett 45. cikkével, valamint az EUMSZ 49. cikkel és az EUMSZ 56. cikkel az olyan nemzeti szabályozás, amely az értékhatáron felüli közbeszerzési eljárás keretében lehetővé teszi a társadalombiztosítási intézetek által kiállított igazolás [DURC] hivatalból történő igénylését, és előírja az ajánlatkérő számára, hogy kizáró oknak tekintse az olyan korábbi járulékfizetési kötelezettségszegést tartalmazó igazolást, amely a részvétel időpontjában fennállt, de az eljárásban érvényes és megfelelő DURC alapján részt vevő gazdasági szereplő előtt ismeretlen volt, és az odaítélés vagy a hivatalból lefolytatott ellenőrzés időpontjában egyébként már nem állt fenn?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 24 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2004/18 irányelv 45. cikkét, valamint az EUMSZ 49. cikket és az EUMSZ 56. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely előírja az ajánlatkérő számára, hogy akkor is kizáró oknak tekintse az ajánlatkérő által hivatalból igényelt és a társadalombiztosítási szervek által kiállított igazolásban megállapított társadalombiztosítási járulékfizetésre vonatkozó kötelezettségszegést, amennyiben e kötelezettségszegés a közbeszerzési eljárásban történő részvétel időpontjában fennállt, de a szerződés odaítélésének vagy az ajánlatkérő által hivatalból lefolytatott ellenőrzés időpontjában már nem állt fenn.
- 25 Előzetesen meg kell állapítani, hogy amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, a 2004/18 irányelv alkalmazandó az alapügyben szereplő tényállásra. Egyébiránt hangsúlyozni kell, hogy ezen irányelv rendelkezéseit, annak (2) preambulumbekkezdésének értelmében a letelepedés szabadságának és a szolgáltatásnyújtás szabadságának elvével, és az azokból eredő elvekkel összhangban kell értelmezni. Ennélfogva az EUMSZ 49. cikk és az EUMSZ 56. cikk alapján nem kell külön vizsgálni a szóban forgó nemzeti szabályozást.
- 26 Egyébiránt meg kell állapítani, hogy a 2014/24 irányelv, amelyre az előzetes döntéshozatalra utaló határozat hivatkozik, még nem lépett hatályba az alapügy tényállásának időpontjában, amint az az ezen irányelv 93. cikkéből kitűnik, és így az időbeli hatályát tekintve nem alkalmazandó.
- 27 Először is azt kell megvizsgálni, hogy a 2004/18 irányelv 45. cikkével ellentétes-e az olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely akkor is kizáró oknak tekint a közbeszerzési eljárásban történő részvételkor fennálló társadalombiztosítási járulékfizetésre vonatkozó kötelezettségszegést, ha a járulék összege a szerződés odaítélését vagy az ajánlatkérő hivatalból történő ellenőrzését megelőzően megfizetésre került.
- 28 E tekintetben meg kell állapítani egyrészt, hogy a 2004/18 irányelv 45. cikkének (2) bekezdése a tagállamokra bízva azon határidő megállapítását, amelyen belül az érdekelteknek teljesíteniük kell a társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségeiket, és esetlegesen utóbb is megfizethetik azokat,

feltéve hogy e határidő tiszteletben tartja az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvét (lásd ebben az értelemben: 2006. február 9-i La Cascina és társai ítélet, C-226/04 és C-228/04, EU:C:2006:94, 31. és 32. pont).

- 29 Másrészt még ha az ajánlatkérő kérheti is, hogy az ajánlatra vonatkozó adatokat pontosan javítsák vagy egészítsék ki, az ilyen javítások vagy kiegészítések csak olyan adatokra vonatkozhatnak, amelyek tekintetében objektíve igazolható, hogy a részvételi jelentkezésre előírt határidő előtt keletkeztek, és nem érinthetik azon adatokat, amelyek közlését a kizárás terhe mellett írták elő (lásd ebben az értelemben: Manova-ítélet, C-336/12, EU:C:2013:647, 39. és 40. pont).
- 30 Egyébiránt a 2004/18 irányelv 51. cikkét – amely akként rendelkezik, hogy az ajánlatkérő szerv felhívhatja a gazdasági szereplőket arra, hogy egészítsék ki vagy pontosítsák az ugyanezen irányelv 45–50. cikke szerint benyújtott igazolásokat és iratokat – nem lehet akként értelmezni, hogy az lehetővé teszi az ajánlatkérő szerv számára az olyan mulasztások bármiféle orvoslásának megengedését, amely mulasztásoknak az ajánlattételhez szükséges dokumentációban szereplő kifejezett rendelkezések szerint az ajánlattevő kizárását kell eredményezniük (lásd ebben az értelemben: 2014. november 6-i Cartiera dell’Adda ítélet, C-42/13, EU:C:2014:2345, 46. pont).
- 31 Ebből következik, hogy a 2004/18 irányelv 45. cikkével nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely akkor is kizáró oknak tekinti a közbeszerzési eljárásban történő részvételkor fennálló társadalombiztosítási járulékfizetésre vonatkozó kötelezettségszegést, ha a járulék összege a szerződés odaítélését vagy az ajánlatkérő hivatalból történő ellenőrzését megelőzően megfizetésre került.
- 32 Meg kell állapítani, hogy ezt a következtetést kell-e levonni, amennyiben valamely olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen az alapügyben szerepel, azt írja elő, hogy annak kérdését, hogy valamely gazdasági szereplő teljesítette-e a társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségeket a közbeszerzési eljárásában történő részvételének időpontjában, a társadalombiztosítási szervek által kiállított és az ajánlatkérő által hivatalból igényelt igazolásban kerül megállapításra. A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben megállapítja, hogy a társadalombiztosítási szervek a 2007. október 24-i miniszteri rendelet 7. cikkének (3) bekezdése szerint nem kötelesek az igazolás kiállítását megelőzően értesíteni az érintett gazdasági szereplőt a szabálytalan helyzetről.
- 33 Meg kell állapítani egyrészt, hogy a 2004/18 irányelv 45. cikke (2) bekezdésének e) pontja lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a közbeszerzési eljárásból kizárjanak minden olyan gazdasági szereplőt, aki/amely nem tett eleget a társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségeinek. Egyébiránt a 2004/18 irányelv 45. cikkének (3) bekezdése szerint az ajánlatkérők az érintett tagállam illetékes hatósága által kibocsátott igazolást elegendő bizonyítéknak fogadják el arra nézve, hogy a gazdasági szereplő tekintetében nem áll fenn a (2) bekezdés e) pontjában említett eset. Az említett rendelkezések szövegéből nem tűnik ki, hogy az illetékes hatóságok nem igényelhetik hivatalból a társadalombiztosítási szerveknél a megkövetelt okiratot.
- 34 Másrészt nem bír jelentőséggel, hogy a gazdasági szereplőt nem értesítették előre az ilyen kötelezettségszegésről, feltéve hogy az illetékes szervnél mindig volt lehetősége helyzete szabályszerűségének ellenőrzésére. Amennyiben ez a helyzet áll fenn, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia, a gazdasági szereplő nem támaszkodhat a társadalombiztosítási szervek által kiállított és ajánlatának benyújtását megelőzően szerzett, azt tanúsító igazolásra, hogy ajánlatának e benyújtását megelőző időszakban teljesítette a társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségeit, amennyiben adott esetben az illetékes szerv által kért tájékoztatás alapján tudatában van annak, hogy ajánlatának benyújtásakor már nem tett annak eleget.
- 35 Másodszor vizsgálni kell, hogy a 2004/18 irányelv 45. cikkével ellentétes-e az olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely előírja az ajánlatkérők számára, hogy kizáró oknak tekintsék az ajánlatkérő által hivatalból igényelt és a társadalombiztosítási szervek által kiállított

igazolásban megállapított társadalombiztosítási járulékfizetésre vonatkozó kötelezettségszegést, amennyiben e kötelezettségszegés fennállt a közbeszerzési eljárásban történő részvétel időpontjában, kizárva így e tekintetben az ajánlatkérők bármiféle szabad mérlegelését.

- 36 Meg kell állapítani, hogy a 2004/18 irányelv 45. cikkének (2) bekezdése nem írja elő az abban említett kizáró okok uniós szinten történő egységes alkalmazását, mivel a tagállamok jogosultak eltekinteni valamennyi kizáró ok alkalmazásától, illetve a nemzeti szinten figyelembe veendő jogi, gazdasági és társadalmi szempontoktól függően jogosultak ezen okokat eltérő szigorral érvényesíteni a nemzeti jogszabályokban (2014. július 10-i Consorzio Stabile Libor Lavori Pubblici ítélet, C-358/12, EU:C:2014:2063, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). E rendelkezés nem írja tehát elő a tagállamok számára, hogy e tekintetben mérlegelési mozgásteret kötelesek biztosítani az ajánlatkérők számára.
- 37 Ebből következik, hogy a 2004/18 irányelv 45. cikkével nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely arra kötelezi az ajánlatkérőket, hogy kizáró oknak tekintsek az ajánlatkérő által hivatalból igényelt és a társadalombiztosítási szervek által kiállított igazolásban megállapított társadalombiztosítási járulékfizetésre vonatkozó kötelezettségszegést, amennyiben e kötelezettségszegés fennállt a közbeszerzési eljárásban történő részvétel időpontjában, e tekintetben kizárva így az ajánlatkérők bármiféle szabad mérlegelését.
- 38 Harmadszor és utolsósorban vizsgálni kell a kérdést előterjesztő bíróság arra irányuló kérdéseit, hogy az olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen az alapügyben szerepel, hátrányos megkülönböztetést vezet-e be az Olaszországban és a más tagállamokban letelepedett vállalkozások között. Ezen összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy az utóbbiak tekintetében a 163/2006. sz. törvényerejű rendelet 38. cikkének (4) és (5) bekezdése előírja, hogy az ajánlatkérő e vállalkozásoktól köteles kérni, hogy maguk nyújtsák be az előírt tanúsító okmányokat, és hogy amennyiben az érintett tagállam nem állít ki ilyen dokumentumot vagy igazolást, az eskü alatt tett nyilatkozat vagy a megerősített nyilatkozat elegendő bizonyítéknak minősül.
- 39 E tekintetben meg kell állapítani, hogy nem tűnik ki az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból, hogy az alapügyben más tagállamban letelepedett vállalkozások is benyújtottak-e ajánlatot. Ebből következik, hogy az alapügyben szereplő jogvita megoldásának szempontjából nem bír jelentőséggel annak kérdése, hogy az olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen az alapügyben szerepel, hátrányos megkülönböztetést vezet-e be az Olaszországban és a más tagállamokban letelepedett vállalkozások között.
- 40 A fenti megfontolásokra tekintettel azt kell válaszolni az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre, hogy a 2004/18 irányelv 45. cikkét akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely előírja az ajánlatkérő számára, hogy akkor is kizáró oknak tekintse az ajánlatkérő által hivatalból igényelt és a társadalombiztosítási szervek által kiállított igazolásban megállapított társadalombiztosítási járulékfizetésre vonatkozó kötelezettségszegést, amennyiben e kötelezettségszegés a közbeszerzési eljárásban történő részvétel időpontjában fennállt, de a szerződés odaítélésének vagy az ajánlatkérő által hivatalból lefolytatott ellenőrzés időpontjában már nem állt fenn.

A költségekről

- 41 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (kilencedik tanács) a következőképpen határozott:

Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 45. cikkét akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely előírja az ajánlatkérő számára, hogy akkor is kizáró oknak tekintse az ajánlatkérő által hivatalból igényelt és a társadalombiztosítási szervek által kiállított igazolásban megállapított társadalombiztosítási járulékfizetésre vonatkozó kötelezettségszegést, amennyiben e kötelezettségszegés a közbeszerzési eljárásban történő részvétel időpontjában fennállt, de a szerződés odaítélésének vagy az ajánlatkérő által hivatalból lefolytatott ellenőrzés időpontjában már nem állt fenn.

Aláírások